

تحلیلی بر رویکرد شهر خلاق با تأکید بر توسعه پایدار شهری (مورد پژوهی: شهر اهواز)

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۱/۲۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۳/۰۵

کد مقاله: ۹۴۲۰۷

سعید امانپور^۱، سعید ملکی^۲، ماجده عبیاتی^{۳*}

چکیده

خلاقیت و توسعه پایدار، در موج چهارم عصر مجازی در شهرهای آینده جهان نه یک انتخاب بلکه یک اجبار خواهد بود. لذا کشورهای پیشرفته چندی است که علاوه بر پرداختن به مفاهیم این دو موضوع، زمینه های استقرار شهرهای خلاق مبتنی بر توسعه پایدار را فراهم نموده اند، اما در ایران مسئله این است که به ارتباط شهرهای خلاق و توسعه پایدار به اندازه کافی پرداخته نشده است. با عنایت به این مهم، تحلیلی بر رویکرد شهر خلاق با تأکید بر توسعه پایدار شهری در شهر اهواز به عنوان هدف اصلی تحقیق در نظر گرفته می شود. پژوهش حاضر از لحاظ هدف، نظری- کاربردی و از نظر روش، دارای ماهیت توصیفی- تحلیلی می باشد. در این مطالعه سعی گردیده ۳۵ متغیر در قالب ۵ شاخص سرزندگی فضای شهری، تکنولوژی ارتباطی، تنوع شهری، کارایی و اثربخشی و مشارکت بر مبنای مطالعات کتابخانه ای و میدانی بررسی شود. به منظور وزن دهی شاخص ها و متغیرها، از تکنیک دلفی استفاده گردیده است. برای تحلیل داده های پژوهش، جهت سنجش اولویت و اهمیت شاخص ها و متغیرها از روش AHP و با بهره گیری از نظرات کارشناسان خبره دانشگاهی و نیز برای رتبه بندی مناطق هشت گانه شهر اهواز از مدل TOPSIS براساس نظرات مسئولان و مدیران مناطق استفاده شده است. همچنین تحلیل کمی داده ها از طریق نرم افزارهای EXCEL و Expert Choice صورت گرفت. نتایج حاصل از پژوهش حاکی از آن است که، شاخص سرزندگی فضای شهری و شاخص مشارکت به ترتیب، بیش ترین و کم ترین ارزش و اولویت را در میان شاخص های پژوهش دارا هستند. همچنین در میان مناطق شهری اهواز، مناطق ۲ و ۳ به ترتیب، رتبه های اول و دوم را به خود اختصاص داده اند و منطقه ۶ از نظر میزان برخورداری از شاخص های شهر خلاق در وضعیت نامطلوبی قرار گرفته و به عنوان محروم ترین منطقه شناخته شده است. به طور کلی، شهر اهواز پتانسیل حرکت به سمت شهرهای خلاق را داراست.

واژگان کلیدی: شهر خلاق، توسعه پایدار شهری، شهر اهواز

۱- دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

۲- استاد گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

۳- دانش آموخته کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران (نویسنده مسئول)